

Áfram veginn forvarnir og samvinna stofnana

Afmælisráðstefna VIRK
4. maí 2018

Áskoranir í íslensku samfélagi.

- » Stoðkerfissjúkdómar og geðraskanir eru helstu orsakir örorku á Íslandi í dag - algengi þessara greininga sem orsök örorku er tvöfalt meðal kvenna á við karla.
- » Oft alvarlegur og/eða fjölþættur vandi þannig að erfitt er að greina þjónustuparfir einstaklinga og/eða skortur á áhugahvöt.
- » Kerfislægar hindranir - skortur á samfelli/samstarfi.
- » Breytt starfsumhverfi í kjölfar fjórðu iðnbyltingarinnar („future of work“).
- » Lítil hefð fyrir forvarnarstarfi innan vinnustaða.

- » **Sérstaklega hefur verið horft til Danmerkur, Svíþjóðar, Hollands og Ástralíu við vinnu faghópsins.**
- » **Aðkoma ólíkra sérfræðinga að mati á þjónustupörf og starfsgetu mikilvæg.**
  - Þar sem starfsgetumat hefur verið tekið upp í stað hefðbundins örorkumats hefur áhersla verið á að slíkt mat sé þverfaglegt.
  - Matið byggist á líkamlegum – sálfræðilegum – félagslegum (Bio-Psycho-Social) forsendum.
- » **Hvernig getum við komið á markvissri samvinnu milli þjónustukerfa?**
  - Algengt er að fólk með skerta starfsgetu leiti aðstoðar hjá fleiri en einu kerfi, s.s. heilsugæslunni, félagsþjónustunni, Vinnumálastofnun eða VIRK, starfsendurhæfingarsjóði.

- » Áhersla á einstaklingsmiðaða þjónustu og snemmtæka íhlutun.
- » Lykillinn að **árangri** er að fagaðilar:
  - séu reiðubúnir að starfa saman þvert á kerfin,
  - treysti fagaðilum annarra kerfa,
  - geti auðveldlega miðlað upplýsingum sín á milli án tillits til kerfa,
  - stuðli að skilvirkri tilvísun í þjónustu milli kerfa og tryggja að ekki verði rof í þjónustu.
- » **Gátt sem verður aðgengileg fagaðilum allra kerfanna sem í hlut eiga.**

Tillögur sem eru í mótun innan faghópsins:

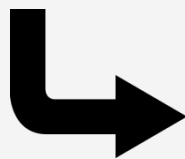
Fyrsta snerting einstaklingsins við kerfið

Heilsugæslan

Vinnumálastofnun

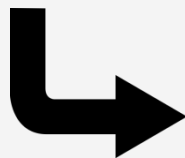
VIRK

Félagsþjónustan

Skimun fyrir áhættu á langtíma óvirkni

- Samræmt innan allra þjónustukerfa.
- Stuðlar að snemmtækri íhlutun.

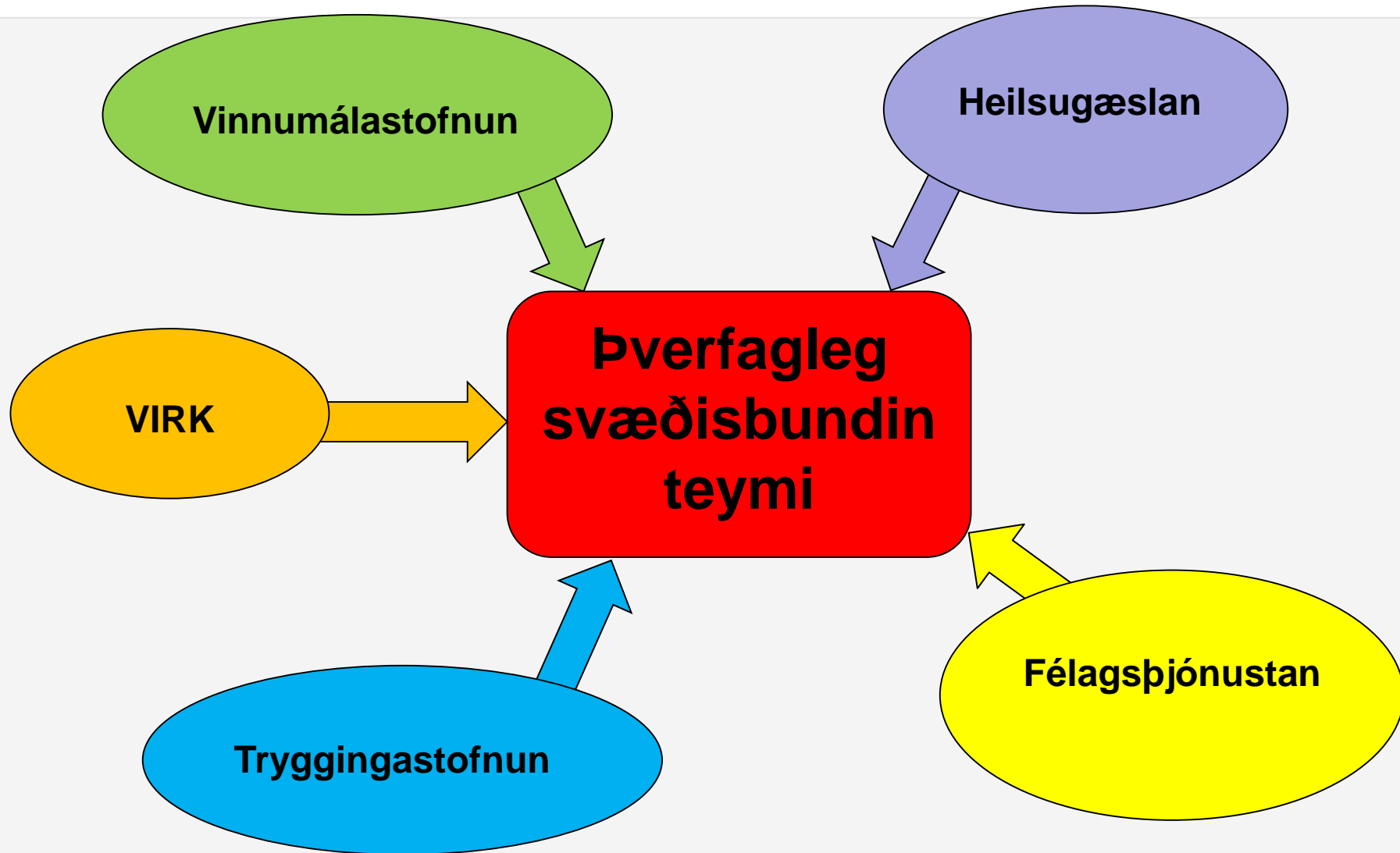

Grunnmat

- Samræmt innan allra þjónustukerfa.
- Mat út frá líkamlegum, sálfræðilegum og félagslegum áhrifapáttum (Bio-Psycho-Social model (ICF)).

Tillögur sem eru í mótun innan faghópsins:

» Innkoma inn í þverfaglegt teymi:

- ❖ Gögnum um einstaklinginn safnað í gegnum gagnagrunn sem er aðgengilegur þeim stofnunum sem eiga aðild að fagteymi.
- ❖ Grunnmat liggur fyrir.
- ❖ Tilvísandi þjónustuveitandi ber ábyrgð á málinu innan teymisins.
- ❖ Haldinn er fundur innan teymisins um sérhvert mál => tillaga send til TR um framfærslu og næstu skref um þjónustu ákveðin.
- ❖ Á grundvelli framangreinds er tekin ákvörðun:
  - Einstaklingi vísað beint inn í ákveðna þjónustu;
  - Einstaklingi vísað í samþætt sérfræðimat.

Markmið sem stefnt er að.

Bætt samvinna ólíkra þjónustukerfa – draga úr bið og koma í veg fyrir rof í þjónustu.

Þverfagleg þekking tryggð snemma í ferlinu.

Ábyrgð eins kerfis skilgreind og samvinna við önnur kerfi tryggð.

Þjónusta og framfærsla ekki byggð á álit eins sérfræðings.

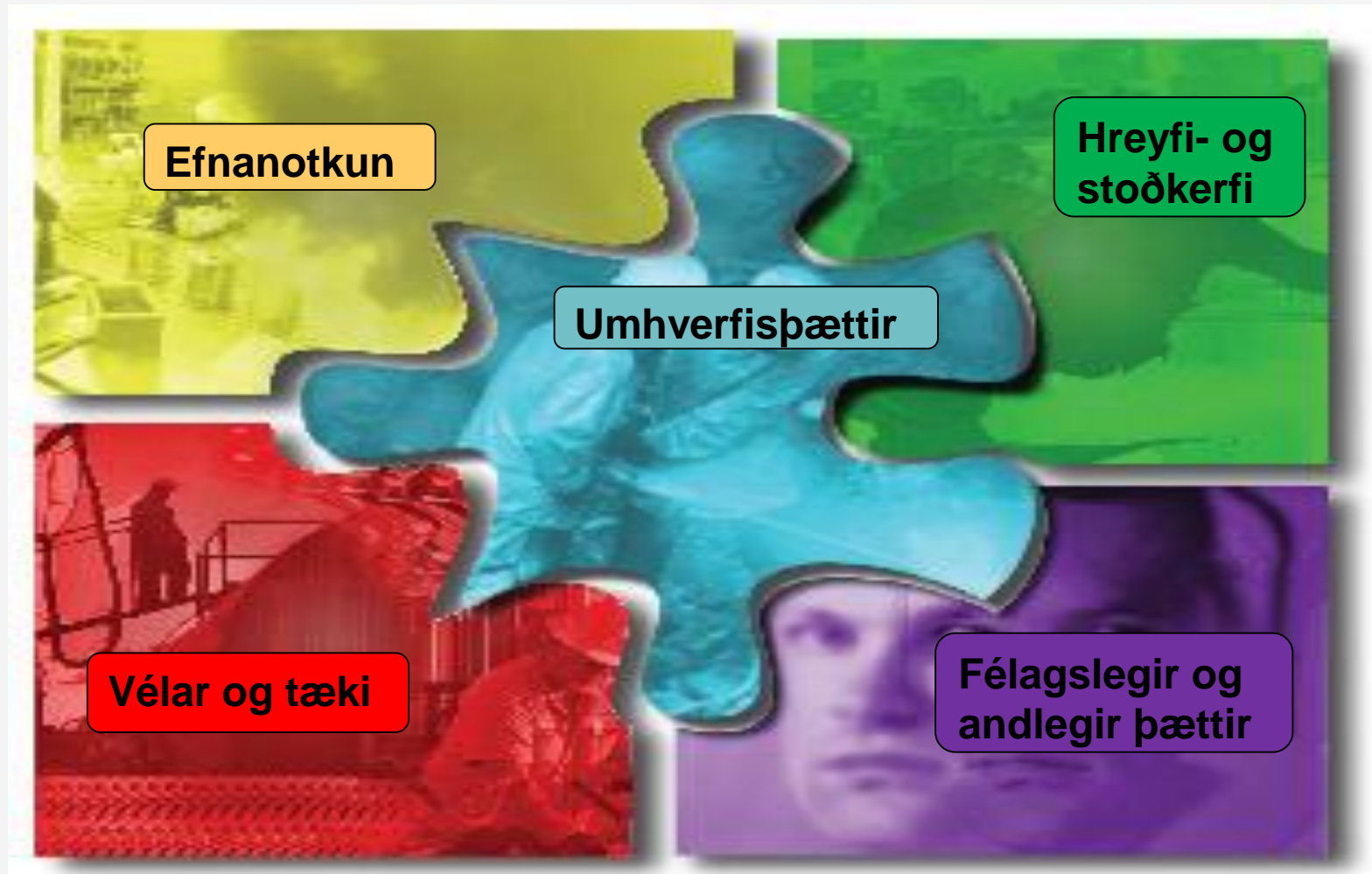

Betri þjónusta við einstaklingana

Áhrif aðstæðna í vinnuumhverfi á velferð fólks.

Forvarnir

- Átak í að hvetja fyrirtæki og stofnanir til að gera heildstætt áhættumat - einkum með tilliti til áhættuþátta er varða stoðkerfi og sálfélagslega þætti.
- Aukin áhersla á forvarnarstarf á vinnustöðum í því skyni að tryggja heilsusamlegt vinnuumhverfi.
- Atvinnurekendur, stjórnendur og starfsmenn þurfa að tileinka sér hugmyndafræði forvarna.

Komið í veg fyrir ótímabært brottfall af vinnumarkaði!

❖ **Áhættumat og forvarnir**

- ✓ Greina áhættur í starfsumhverfi.
- ✓ Koma í veg fyrir óhóflegt álag á starfsmenn.
- ✓ Grípa tímanlega inn í þegar breyta þarf vinnuaðstæðum.

❖ **Viðverustefna**

- ✓ Fylgjast með viðveru starfsmanna í því skyni að grípa inn í halli undan fæti hjá starfsmanni, hugsanlega vegna álags í starfi.
- ✓ Bregðast við heilsubresti starfsmanns með virkum hætti.
- ✓ Veita starfsmönnum svigrúm til endurhæfingar þegar þörf er á.

❖ **Auðvelda endurkomu starfsmanns í sitt fyrra starf.**

- ✓ Sveigjanlegur vinnutími eða hlutastarf.

Vellíðan í starfi og einkalífi

Takk fyrir!

